

Tað er munur á fótþóltinum í Føroyum fyrr og nú. Í dag er fótþólturin so frammaliga, at vit við nostalgiskari frøi kunnu líta aftur um bak eftir heimssensatiónum, sum okkara egnu hetjur hava framt.

Ein tann besta møguleikan í so máta fáa vit hesa ólavssøkuna.

Landskrona-liðið, sum feldi Eysturriki hin ógloymandi 12. september í 1990, skal ólavssøkudag dystast ímóti HB á ovara vølli. Undan dystinum fer FSF at geva øllum Landskrona-monnum gávu. FSF ætlar at heiðra leikararnar, ið vóru við, tí teir vóru teir fyrstu, ið vóru við í einum føroyskum EM-hópi - og vunnu.

So stórfingin er heiðurin í dag, men á ólavssøku fyri 55 árum síðani var øðrvísi. Tá høvdu tey kanska ikki hetjur í altjóða høpi at heiðra, men hetjur mundu teir kortini vera- mennir og dreingirnir, sum ólavssøkuna 1940 spældu runt í Gundadali í kapping um Veðrasteypið.

Kappingin stóð millum seks lið - HB, B36, KÍ, TB, VB og LS. Tey fimm fyrst nevndu munnu vera kend, men LS stendur fyri Lovat Scouts, ið var bretskt herlið, sum kom til Føroya í mai í 1940, tá Royal Marines fóru avstað.

Nýstovnaða ítróttarsamband Føroya skipaði fyri kappingini millum tey seks liðini, og ólavssøkuafnan klokkan 12 hittust umboð fyri liðini í sjálvari býráðshøllini. Har var lutakastur, hvussu liðini skuldu spæla teir tríggjar fyrstu dystirnir millum kl. 14 og 18 hendan sama dag.

Lutakastið lagaði seg soleiðis, at í fyrsta dystinum skuldi TB spæla ímóti KÍ. Síðan skuldi VB spæla ímóti Lovat Scouts, og seinast skuldu HB og B36 í hornatekur hvørt við annað. Fyri at fáa dystirnir avgreiddar skuldu hálvleikirnir vara 30 minuttir.

Havnarfólk vóru hørm um, at HB og B36 møttu hvørjum øðrum, tí tað vóru tey so von við, men har gjørdist onki við tað. Tá dysturin millum TB og KÍ var lokin, stóð á jøvnum 1-1. Teir spældu so umdyst í 10 minuttir, og tá eydnaðist klaksvíkingum at fáa eitt mál aftrat og vinna 2-1.

Eingilskmennirnir í Lovat Scouts vunnu tryggari sigur á vágbingum. Hann var 4-1, men vágbingar høvdu verið á odda 1-0 í hálvleikinum.

At enda spældu so HB og B36. Úrslitið varð, at HB akkurat vann 1-0, og so vóru KÍ, Lovat Scouts og HB komin í semifinaluna, har bara ein dystur skuldi spælast, meðan eitt lið slapp beinleiðis í finaluna.

Klaksvíkingar vóru hepnir at draga seðilin, ið gav teimum beinleiðis atgongd til finaluna, og tí stóð slagði í semifinaluni millum Lovat Scouts og HB seinnapartin ólavssøkudag.

Høvdu ikki tíð

Eftir skránni skuldi hend-

Hetjurnar úr Landskrona verða heiðraðar ólavssøkudag

ÓLAVSØKUNA 1940

DYSTAÐUST MENN UM VEÐRASTEYPIÐ

Ólavssøkuafnan og ólavssøkudag fyri 55 árum síðani dystaðust seks lið í Gundadali í kapping, sum nýstovnaða ÍSF skipaði fyri. Dystirnir vóru kanska ikki so góðir sum teir, ið Landskrona-menn hava spælt, men teir vóru harðir og spennandi, og áskoðararnir livdu við, tá havnarmenn, vágbingar, klaksvíkingar, tvørámen og Lovat Scouts brustu saman og kempaðu av lýsins kreftum á grúsinum í Gundadali

an semifinalan spælast ólavssøkudag klokkan 14.00, og finalan skuldi so koma fyri klokkan 19.00.

Men eitt var, at ÍSF hevði ásett, nær spælast skuldi fótþóltur á ólavssøku, annað var, um hetta kundi lagast til skránni hjá bretska hervaldinum, og tað vísti seg ikki at bera til.

Lovat Scouts kundu ikki fara av postinum at spæla semifinalu ólavssøkudag klokkan 14.00. Teir kundu ikki koma fyrr enn klokkan 17.00, bara tveir tímar áðrenn sjálva finaluna.

Hetta vóru harðir kostir hjá eymum beinum, men til tess at bota um, varð avrátt, at dysturin skuldi bara vara 20 minuttir hvønn vegin.

Væl av vindi var, tá semifinalan varð sett í gongd. HB vann lutakastið og fekk vinnan undan fyrra hálvleik. Hetta gjørdist ógvuliga lívligur og harður dystur. Hann var ikki meir enn byrjaður, so fekk HB sitt fyrsta mál. Tað var eitt hornaspark, sum Bjarki Skaale sendi beinleiðis inn um málmannin hjá Lovat Scouts.

Eina líta løtu seinni fekk Archibald Askham eina sentring, sum hann tók við sær og fluktaði í málið. Málmaðurin hevði hend-

Ikki bara lögmansteypið hevur horn. Hetta er Veðrasteypið, sum fimm føroysk og eitt enskt lið spældu um

urnar á, men skotið var so hart, at hann helt ikki.

Stutt fyri hálvleik skeyt Jóannes Simonsen mál nummar try.

Annar hálvleikur var meira javnur. Eingilskmennirnir høvdu vinnan við, men HB-menn drivu á, og endaliga úrslitið varð 3-0 til

HB.

Teir reypaðu

Nú var góður tími, til finalan skuldi spælast. Summir HBarar sluppu sær oman í Tróndargøtu at fáa sær ein drekkamunn, áðrenn teir skuldu møta klaksvíkingum, sum ikki so móðir kundu fara undir endabrestin.

Nógv fólk var komið niðan í Gundadal ólavssøkukvöld. HB vann lutakastið og fekk vinnan undan í fyrra hálvleiki. Hálvleikirnir skuldu vara 45 minuttir hvør.

Tað var greitt, at andin var yvir HBarunum frá semifinaluni. Spælið var frægari enn tað hjá klaksvíkingum, og Jóannes Simonsen og Símun Poulsen vóru mennir fyri tveimum málum í fyrra hálvleiki.

Í øðrum hálvleiki fekk KÍ vinnan við sær, men onki batti, hóast havnarfólk óttaðust stórliga, at eitt ódnarveður nú skuldi koma frá KÍ.

Í gerðabókini reypaðu HBarar soleiðis: "HB spældi sum aldri fyrr; tað var kort sagt ein tann besti kampur, HB nakrantið hevði spælt."

HB vann dystin 2-0 á KÍ.

og við sigrinum tryggjaðu havnarmenn sær Veðrasteypið, sum er til enn.

Jákup breyt beinið

Rómurin var kortini ikki so stórur eftir dystin, sum hann átti at vera. Stutt fyri hálvleik var ein av teimum royndu HBarunum fyri álvarsomum óhappi, sum gjørdi, at hann mátti gevast at spæla fótþólt. Jákup Jacobsen, Jákup hjá Jørgen á Aarvegnum, var bakkur og brast saman við ein Klara og breyt beinið. Hetta gav ein hvøkk millum áskoðararnar. Jákup mátti út á hospitalið, og av tí at bert 3-4 minuttir vóru eftir av finaluni, tá óhappið hendi, hildu klaksvíkingar, at rættari var bara at gevast. HB hevði vunnið ið hvussu var.

Hetta var virðiligur gestur frá klaksvíkingum, hildu havnarfólk.

Tá finalan var lokin, og Jákup var borin av vøllinum, stillaðu øll ítróttarfólkini, ið høvdu kappast hesa ólavssøkuna, seg upp í rað á leikvøllinum í Gundadali. Formaðurin í ÍSF, Poul Petersen, handaði steyp og heiðursgávu.

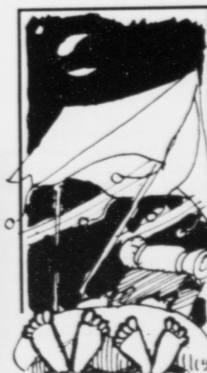
Síðani fór alt ítróttarfólk við hornorkestrinum GHM á odda í skrudgongu oman gjøgnum Havnar gøtur og inn á Tinghúsvøllin, har Andrias Ziska helt røðu- tann vøllin, har ítróttarfólk framvegis standa trúföst ár undan ári og lýða á, meðan ólavssøkan verður sett.

uni

Kelda: Havnarmenn í Gundadali, Havnar Bóltfelag 1904-1954, Jógván Arge

HB-liðið, sum vann kappingina á ólavssøku 1940. Teir vunnu 2-0 á KÍ í finaluni

- tað er tryggari, hugnaligari og næstan líka biligt á

Bládýpi
Bed & Breakfast in Blue
Dr. Jakobsensgøta 14-16
FR 100 Tórshavn
Tel.: 11951 Fax: 19451